

Uchwała Nr 17/P/2025
Składu Orzekającego Nr 6
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy
z dnia 8 grudnia 2025 roku

w sprawie wydania opinii o projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok Gminy Dragacz

Działając na podstawie art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7), art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 9/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania

Skład Orzekający w osobach:

Przewodniczący:

Robert Pawlicki - Członek Kolegium RIO

Członkowie:

Aleksandra Kwiatkowska - Członek Kolegium RIO

Daniel Karaźniewicz - Członek Kolegium RIO

opiniuje pozytywnie z uwagami

projekt budżetu Gminy Dragacz na 2026 rok

Uzasadnienie

Projekt uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami został opracowany w oparciu o ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U z 2025 r., poz. 1483). Projekt wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, Zespół Zamiejscowy w Toruniu w ustawowym terminie, tj. do dnia 15 listopada 2025 r.

Projekt uchwały budżetowej został przedłożony Radzie Gminy na podstawie Zarządzenia Nr 96/2025 Wójta Gminy Dragacz z dnia 14 listopada 2025 r. i może on w 2026 r. - zgodnie z art. 240 ust. 1 uofp - stanowić podstawę gospodarki budżetowej gminy do czasu uchwalenia budżetu, nie później jednak niż do 31 stycznia roku budżetowego. Na podstawie art. 211 ust. 5 uofp projekt uchwały składa się z budżetu i załączników, spełnia normy regulujące zakres merytoryczny zadań finansowych i szczegółowość budżetu samorządu, określone w art. 212 ust. 1 uofp.

I.

1. Zgodnie z brzmieniem art. 212 ust. 1 pkt 1 uofp uchwała budżetowa określa planowane dochody budżetowe gminy z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych.

Dochody zaplanowano w kwocie 77.514.321,52 zł, w tym:

- bieżące 55.453.295,76 zł,
- majątkowe 22.061.025,76 zł.

2. Po stronie planu, dochody zostały przyjęte w pełnej szczegółowości, co spełnia wymogi art. 235 uofp., uwzględnione zostały źródła dochodów własnych, w tym wpływy z podatków i opłat.

Dotacje celowe pochodzą z budżetu państwa i są przeznaczone na zadania zlecone i własne oraz z jst na zadania realizowane w ramach porozumień.

Kwoty planowanej subwencji ogólnej oraz udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych zostały przyjęte w wielkościach podanych przez Ministerstwo Finansów. Dochody majątkowe gminy pochodzą ze sprzedaży majątku, dotacji, środków przeznaczonych na inwestycje.

Zaplanowano środki na finansowanie wydatków związanych z realizacją zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2.

Planowane dochody ujęte w części normatywnej projektu są zgodne z wielkościami wykazanymi w załączniku Nr 1 do projektu uchwały.

II.

1. Zgodnie z brzmieniem art. 212 ust. 1 pkt 2 uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych wydatków budżetu gminy z wyodrębnieniem wydatków bieżących i majątkowych.

Wydatki zaplanowano w kwocie 80.424.321,52 zł, w tym:

- bieżące 55.102.310,53 zł,
- majątkowe 25.322.010,99 zł.

2. W planie wydatków, wydatki zostały ujęte w układzie działów, rozdziałów i grup paragrafów.

W zaplanowanych wydatkach ogółem, wydatki bieżące stanowią 68,5 % wydatków ogółem, natomiast wydatki majątkowe stanowią 31,5 % wydatków ogółem.

W planie wydatków bieżących uwzględniono:

- wydatki jednostek budżetowych na wynagrodzenia i składki od nich naliczone
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań
Zgodnie z treścią art. 70a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz.986 z późn. zm.) w budżecie zostały wyodrębnione środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.
Dochody za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w całości zostały przeznaczone na wydatki związane ze zwalczaniem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (w całości) zostały przeznaczone na wydatki związane ze zwalczaniem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz na zadania, które mają związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu.
- Dochody związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w pełni pokrywają wydatki związane z ochroną środowiska.
- Dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały w całości przeznaczone na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Jednostka nie zaplanowała zbilansowanie się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Stosownie do wymogu określonego w art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) Rada Gminy podjęła uchwałę o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- dotacje podmiotowe i celowe z budżetu
Z ustaleń Składu wynika, że w projekcie przyjęto zarówno po stronie dochodów jak i wydatków dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Wielkość tych dotacji jest zgodna z planem finansowym stanowiącym załącznik Nr 11

Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielonych z budżetu Gminy sporządzono zgodnie z wymogami art. 215 uofp.

Realizację zadań kultury zabezpieczono w budżecie poprzez dotację podmiotową dla samorządowych instytucji kultury.

- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2., w części związanej z realizacją zadań jst,
- obsługę długu jst

W budżecie planuje się utworzenie rezerwy ogólnej w kwocie 85.375,00 zł, stanowiącej 0,11 % planowanych wydatków, która jest zgodna z art. 222 ust. 1 uofp.

Ponadto jst utworzyła rezerwę celową w wysokości 136.052,00 zł, która nie przekroczyła granicy określonej w art. 222 ust. 3 uofp i stanowi 0,17 % planowanych wydatków. Z kwoty tej wyodrębniono rezerwę w wysokości 136.052,00 zł. z przeznaczeniem na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego. Rezerwa ta stanowi 0,55% planowanych wydatków budżetu pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu, co jest zgodne z przepisem art. 26 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r., poz. 122 z późn. zm.).

W projekcie budżetu Gminy Dragacz na 2026 rok spełniony został wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8, przy czym zgodnie z treścią art. 296a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w latach 2026-2029 dochody bieżące mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy. Planowana nadwyżka operacyjna wynosi 350.985,23 zł.

W planie wydatków majątkowych wyodrębniono:

- inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2.

Wykazane środki na realizację zadań inwestycyjnych są zgodne z danymi zawartymi w wykazie inwestycji na 2026 r. (zał. Nr 3 projektu). Kwota przeznaczona na cele inwestycyjne wynosi 25.322.010,99 zł.

III.

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 3 uofp gmina ustaliła wynik budżetu stanowiący deficyt w wysokości 2.910.000,00 zł. Źródłem pokrycia deficytu będzie: kredyt, pożyczka krajowa.

IV.

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 4 i 5 uofp gmina wykazała kwoty planowanych przychodów i rozchodów.

Szczegółowe zestawienie planu przychodów i rozchodów w układzie paragrafów klasyfikacji budżetowej zawarte jest w załączniku Nr 4 do projektu. Zostało ono sporządzone zgodnie z art. 39 ust. 3 uofp. Wynika z niego, że w roku budżetowym 2026 przypadając będzie do spłaty z tytułu zaciągniętych krajowych pożyczek, kredytów kwota 640.000,00 zł. Planowane do spłaty raty kredytów i pożyczek mają źródło pokrycia finansowego.

V.

W § 15 projektu ustalono limity zobowiązań.

Skład Orzekający wskazuje, że gmina w § 15 pkt 2 projektu nieprawidłowo określiła limit zobowiązań na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 3.550.000,00 zł.

Z § 3 części normatywnej projektu jak i zał. Nr 4 do projektu wynika, że gmina planuje pozyskać środki z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w wysokości 3.550.000,00 zł, a w kwocie 2.910.000,00 zł przeznaczyć je na sfinansowanie deficytu. Pozostałe planowane przychody z tytułu kredytów i pożyczek przeznaczyć na sfinansowanie planowanych spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 640.000,00zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, że brak jest w tej sytuacji podstaw do określenia limitu zobowiązań na sfinansowanie planowanego deficytu w wysokości 3.550.000,00 zł. Ponadto, Skład Orzekający zwraca uwagę na nieustalenie limitu zobowiązań na sfinansowanie planowanych spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 640.000,00 zł pomimo, że jednostka w zał. 4 do projektu planuje sfinansowanie spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek z środkami pozyskanymi z planowanych do zaciągnięcia pożyczek i kredytów na rynku krajowym. Nieprawidłowe ustalenie limitu zobowiązań narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

VI.

Na mocy uchwały Rady Gminy w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie funduszu sołeckiego w projekcie uchwały budżetowej wyodrębniono środki na realizację przedsięwzięć.

VII.

W § 16 projektu ustalono upoważnienia dla Wójta.

Skład Orzekający wskazuje, że gmina nieprawidłowo określiła w § 16 ust. 1 pkt 2 projektu upoważnienie dla Wójta dotyczące sfinansowanie planowanego deficytu w wysokości 3.550.000,00 zł. Z § 3 części normatywnej projektu jak i zał. Nr 4 do projektu wynika, że gmina planuje pozyskać środki z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w wysokości 3.550.000,00 zł, a w kwocie 2.910.000,00 zł przeznaczyć je na sfinansowanie deficytu. Pozostałe planowane przychody z tytułu kredytów i pożyczek przeznaczyć na sfinansowanie planowanych spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 640.000,00zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, że brak jest w tej sytuacji podstaw do ujęcia w części normatywnej projektu budżetu upoważnienia dla Wójta do zaciągnięcia zobowiązań na sfinansowanie planowanego deficytu w wysokości 3.550.000,00 zł. Powyższe narusza przepis art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Pozostałe w projekcie uchwały upoważnienia dla Wójta są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Termin wejścia w życie uchwały budżetowej określono w projekcie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji uchwały.

Pouczenie:

1. Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Robert Pawlicki
Członek Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy

